

ΕΝΣΤΑΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ
ΤΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

(Βάσει του άρθρου 17 της αρ. πρωτ. οικ. 26804/16-6-2011)

- Του:** ΜΠΕΗ ΛΕΩΝΙΔΑ του Ιωάννη και της Ελένης, αρχιτέκτονα μηχανικού Ε.Μ.Π.
Email: beisksyn@yahoo.com τηλ. 2299022422
- Προς:** Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών / Τμήμα Μελετών του Δήμου Χανίων
- Κοιν.:** Δήμαρχο Χανίων, κο Σημανδηράκη Παναγιώτη
Όλα τα μέλη της Οικονομικής Επιτροπής Δήμου Χανίων
Επικεφαλής παρατάξεων Μειοψηφίας του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Χανίων
- Θέμα:** Ένσταση κατά της απόφασης κατακύρωσης του αποτελέσματος του Ανοικτού Σύνθετου Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού Προσχεδίων με τίτλο : “ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΚΟ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΧΑΝΙΩΝ” τα πρακτικά του οποίου εγκρίθηκαν με την υπ’ αριθμ. 459/2021 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Χανίων
- Ημερομηνία:** 2/7/2021

Αγαπητοί αγωνοθέτες, αγαπητοί συνάδελφοι της Επιτροπής Κρίσεως

Δύσκολα λαμβάνει κάποιος την απόφαση να προχωρήσει σε ένσταση επί του αποτελέσματος ενός αρχιτεκτονικού διαγωνισμού. Παρόλα αυτά μετά από την λεπτομερή ανάγνωση της υπ’αριθμ 459/2021 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Χανίων σχετικά με την έγκριση των πρακτικών της Κριτικής Επιτροπής έχω να επισημάνω τα παρακάτω:

1. Σύμφωνα με την αναλυτική προκήρυξη του διαγωνισμού και το άρθρο 20 προκύπτουν τα κριτήρια αξιολόγησης και η βαθμολόγησή τους σε σύνολο 100 βαθμών, όπως άλλωστε μνημονεύετε και στην αρχή των πρακτικών της κριτικής επιτροπής. Στο σημείο αυτό αξίζει να τονισθεί πως τα κριτήρια αξιολόγησης ενός αρχιτεκτονικού διαγωνισμού θεσπίζονται εξ αρχής για να διασφαλίσουν την κατά το δυνατόν περισσότερο αντικειμενική κρίση της επιτροπής. Είναι λοιπόν αυτονόητο ότι το σύνολο των έγκυρων συμμετοχών θα πρέπει να λάβει αιτιολογημένη βαθμολογία και μέσα από την βαθμολογία (με άριστα το 100) να προκύψει η σειρά κατάταξης.

2. Σύμφωνα με την αναλυτική προκήρυξη του διαγωνισμού και το άρθρο 21 προκύπτει η διαδικασία κρίσης των προτάσεων. Συγκεκριμένα στην παράγραφο 21.4, η προκήρυξη ξεκαθαρίζει ότι από την συγκριτική αξιολόγηση όλων των μελετών που πληρούν τα τυπικά στοιχεία της Προκήρυξης, θα προκύψει η αιτιολογημένη κατάταξη τους κατά σειρά επιτυχίας και βέβαια βάσει της αντίστοιχης βαθμολογίας (άρθρο 20).
3. Από τα πρακτικά προκύπτει ότι η αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε σε πέντε (5) στάδια και μάλιστα τα στάδια 4 και 5 να έχουν χρονικά πολύ μεγάλη απόσταση από τα στάδια 1,2,3. Συγκεκριμένα η επιτροπή τις δύο πρώτες μέρες των εργασιών της (7 και 8 Οκτωβρίου 2020) απέκλεισε από την διαδικασία της κρίσης αρχικά 19 προτάσεις (από τις 54 προχώρησαν οι 35 προτάσεις) χωρίς να έχει χρησιμοποιηθεί το σύστημα βαθμολόγησης της προκήρυξης. Ύστερα η επιτροπή απέρριψε άλλες 19 προτάσεις (από τις 35 προχώρησαν οι 16 σε επόμενο στάδιο) χωρίς να έχει χρησιμοποιηθεί το σύστημα βαθμολόγησης της προκήρυξης. Κατόπιν η επιτροπή αποφάσισε να προκρίνει 12 προτάσεις στην επόμενη φάση αποκλείοντας άλλες 4, χωρίς να έχει χρησιμοποιηθεί το σύστημα βαθμολόγησης της προκήρυξης και χωρίς στο σημείο αυτό καμία αιτιολόγηση. Εξαιτίας της πανδημίας (covid 19) η επιτροπή συνεδρίασε εκ νέου μετά από πέντε (5) μήνες (!) στις 14 Μαΐου 2021, έχοντας μπροστά της μόνο τις 12 προτάσεις. Από τις 12 προτάσεις προχώρησαν οι 9 πάλι χωρίς αιτιολόγηση. Κατόπιν στις 21 Μαΐου 2021 προκύπτει η σειρά κατάταξης πάλι χωρίς βαθμολογία.

Αγαπητοί συνάδελφοι, στο σημείο αυτό νιώθω την ανάγκη να επικαλεστώ την «**ωρίμανση**» της αρχιτεκτονικής ιδέας, αλλά και της αίσθησης που μία αρχιτεκτονική πρόταση προκαλεί στα μάτια ενός έμπειρου αρχιτέκτονα συν τω χρόνω. Είμαι σίγουρος ότι πέντε (5) μήνες μετά την πρώτη θέαση μιας αρχιτεκτονικής πρότασης, τα συγκριτικά συμπεράσματα μπορεί να μην είναι τα ίδια και είναι παραπάνω από βέβαιο ότι θα υπάρξουν αδικίες στην διαδικασία της κρίσης.

Θα έπρεπε αν μη τι άλλο, αφού πέρασε τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα, (κάτι που κανονικά απαγορεύεται από την οικ. 26804/16-6-2011 απόφαση, αλλά εδώ αποτελεί εξαίρεση λόγω πανδημίας) να ξαναδείτε έστω με μια γρήγορη ματιά όλες τις προτάσεις και να επαναξιολογηθούν με καθαρότερο – πιο ξεκούραστο βλέμμα (5 μήνες μετά).

4. Το άρθρο 20 της Αναλυτικής Προκήρυξης του Διαγωνισμού αναφέρει τα εξής:

«τα προσχέδια των μελετών θα πρέπει να αποτελούν **συνολικές προσεγγίσεις**, θα εντάσσονται αρμονικά στην περιοχή, θα εφαρμόζουν τις αρχές του βιοκλιματικού, ενεργειακού και αειφορικού σχεδιασμού, τα οικονομοτεχνικά δεδομένα τόσο σε επίπεδο αρχικού κόστους όσο και κόστους λειτουργίας και συντήρησης. Θα συνεκτιμηθούν η πρωτοτυπία της λύσης, η λειτουργικότητα, η μορφολογική αντιμετώπιση των όψεων σε συνδυασμό με την δυνατότητα υλοποίησης της πρότασης τόσο κατασκευαστικά όσο και οικονομικά».

Δεδομένου ότι ο συγκεκριμένος διαγωνισμός δεν είναι απλά ένας αρχιτεκτονικός διαγωνισμός, αλλά αποτελεί έναν **σύνθετο** αρχιτεκτονικό διαγωνισμό, που απαιτεί πλήρη ομάδα μελετητών (αρχιτέκτονα μηχανικό, πολιτικό μηχανικό και μηχανολόγο μηχανικό) θα περίμενε κανείς και με βάση τα επί μέρους κριτήρια να αξιολογηθούν και οι αντίστοιχες προσεγγίσεις, όπως αυτές διαφαίνονται στις πινακίδες και στα τεύχη των διαγωνιζόμενων.

Παρόλα αυτά, η κριτική επιτροπή στην κεντρική της τοποθέτηση δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στον βιοκλιματικό σχεδιασμό και στις γενικές αρχές σχεδιασμού του, χωρίς να προσδιορίζει ποιες από αυτές μπορούν να έχουν επιτυχή εφαρμογή στο κλίμα των Χανίων. Είναι διαφορετικό να σχεδιάζουμε βιοκλιματικά για τα Χανιά, διαφορετικό για την Αθήνα, διαφορετικό για την Στοκχόλμη. Τα κλιματικά δεδομένα της κάθε περιοχής, με μέσο όρο της τελευταίας δεκαετίας, πρέπει να αναλύονται και μέσα από την τεκμηριωμένη βιβλιογραφία πρέπει να προσδιορίζονται οι βιοκλιματικές τακτικές που μπορούν να εφαρμοστούν για τα συγκεκριμένα κλιματολογικά δεδομένα και προφανώς πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν ο τύπος του κτιρίου και η περίοδος λειτουργίας του. Σε κάθε περίπτωση ο βιοκλιματικός σχεδιασμός είναι πολύ σημαντικός, αλλά δυστυχώς, σύμφωνα με τον πίνακα βαθμολογίας των κριτηρίων της αναλυτικής διακήρυξης, μετέχει μόνο 15% επί της συνολικής βαθμολογίας. Αντίθετα η «**ποιότητα του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού**» μετέχει με 30%. Όμως από τα σχόλια της επιτροπής τόσο στο εισαγωγικό κείμενο, όσο και από τις περισσότερες κριτικές επί των προτάσεων αντιλαμβάνομαι ότι η αρχιτεκτονική ιδέα ήρθε σε δεύτερη μοίρα, έναντι του βιοκλιματικού σχεδιασμού, ενώ ταυτόχρονα στις περισσότερες κριτικές επί των προτάσεων απουσιάζουν τα υπόλοιπα κριτήρια του αγωνοθέτη που συμμετέχουν συνολικά 55% επί της βαθμολογίας. Τελικά, η κριτική επιτροπή απέκλεισε προτάσεις από την συνέχεια της διαδικασίας για λόγους που στον πίνακα βαθμολογίας έχουν πολύ μικρή συμμετοχή.

Αγαπητοί αγωνοθέτες, αγαπητοί συνάδελφοι της Επιτροπής Κρίσεως,

από τα παραπάνω προκύπτει ότι η διαδικασία κρίσης των προτάσεων, καθώς και ο τρόπος κατάταξης που ακολουθήθηκε, δεν ταυτίζονται με τα δεδομένα της αναλυτικής προκήρυξης του διαγωνισμού.

- Συγκεκριμένα **δεν** ακολουθήθηκε το σύστημα συγκριτικής βαθμολογίας με άριστα το 100 κι έτσι δυστυχώς δεν διασφαλίσθηκαν τα αντικειμενικά κριτήρια του διαγωνισμού, με αποτέλεσμα η επιτροπή να οδηγηθεί σε αποφάσεις περισσότερο υποκειμενικές.
- Ο επιμερισμός του ενός σταδίου συγκριτικής κρίσης όλων των προτάσεων σε 5 στάδια (με τα 2 τελευταία να απέχουν περισσότερο από 5 μήνες από τα προηγούμενα 3) δεν προκύπτει από τους όρους του διαγωνισμού και οδηγεί πιθανά σε συγκριτικές υποκειμενικές αδικίες ως προς την κρίση.

- Η επιτροπή έδωσε πολύ μεγαλύτερη έμφαση στον Βιοκλιματικό σχεδιασμό, κάτι που αντιβαίνει τον πίνακα ιεράρχησης των οκτώ (8) κριτηρίων βαθμολόγησης του διαγωνισμού.

Για τους παραπάνω λόγους, αλλά και για το γεγονός ότι ο συγκεκριμένος διαγωνισμός αποτελεί Σύνθετο Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό Προσχεδίων και όχι μελέτης εφαρμογής, σας καλώ να επανεξετάσετε όλες τις έγκυρες προτάσεις συγκριτικά και με αιτιολογημένη βαθμολογία να βγει το τελικό αποτέλεσμα βάσει των αντικειμενικών κριτηρίων του διαγωνισμού.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση,

Λεωνίδας Ι. Μπέης

Αρχιτέκτων Μηχανικός Ε.Μ.Π.

Msc in Sustainable Environmental Design AA
Architectural Association School of Architecture

